

Vokietija svarsto, kaip padėti bėgantiems iš SSSR kolonistams

13,000 vokiečių ukininkų Rusijoje dabar suplaukė į Maskvos priemiestius, pakilę aplėisti Rusiją, bet sovietų valdžia neišleidžia

BERLYNAS, lapkr. 14. — Vokietijos vyriausybė, kartu su visų vokiečių partijų vadais, svarsto priemones padėti tukstančiams vokiečių kolonistų Rusijoje, kurie dabar yra pakilę aplėisti Rusiją.

Gautomis Berlyne žiniomis, per pastaras kelias dienas skaičius vokiečių ukininkų, atplūdusių į Maskvos priemiestius ir šaukiančių pagalbos, pasiekęs jau 13,000 žmonių, nežinint, kad sovietų valdžia užgynė geležinkeliams parduoti tiems kolonistams bilietus keliauti į Maskvą.

Tie keli šimtai kolonistų, kuriems jau pavyko aplėisti Rusiją ir atvykti į Kielį, kame jie dabar išsilaiko Vokiečių Raudonojo Kryžiaus pašalpmis, gauna desperatingų laišku iš Perlovskos, Tarasovkos ir Klazmos, kaimų, apie 15 mylių nuo Maskvos, kuriuose dabar yra susibūrę jų laukiant.

Savo graudžiuose laiškuose jie maldoja paramos, bet taip pat prašo, kad pasiektusieji Vokietiją susilaikytų nuo bet kurių "neišmintingų politinių pareiškimų, kad dėl jų nereikėtų nukentėti tiems, kurie dar tebėra Rusijoje."

Vienas tų pabėgusių kolonistų, atvykęs iš Kielio į Berlyną, pasakoja šitaip:

"Palikau sovietų Rusiją dėl to, kad ten nebėlavo vilties nei man pačiam, nei mano vaikams. Daugybė kolonistų ukininkų tebėra dar Volgos srityse, Krimėje ir kitose krašto dalyse. Savo kelionėje per Rusiją mačiau tukstančius jų šimtai jų pabėgo iš Sibiro į Kiniją, tikėdamies, kad draugai išgelbės juos iš ten.

Bolševikai viską atėmė.

"Bolševikai per tris kartus atėmė iš mūsų viską, ką tik buvom susikūrę. Tėvas man buvo palikęs namelį ir nediduką ukį. Bolševikai pasakė, kad to man ir mano žmonai perdaug. 1921 metais jie atėmė iš mūsų žemę ir namelius. Gavau sklypą valdžios žemės, ir nuėjau į kooperatinę dirbtuvę dirbti su komunistais. Sutausojęs truputį pinigų, pasistaciau grytelę, bet ją iš manęs vėl atėmė.

"Vargais negalais, pračiau liepos mėnesį aš vėl įsitaisiau vieną karvę, du arklius ir tris ketvirčius akro žemės, kurią išdirbau ir apsėjau žiemkėniais javais. Gavau įsakymą jaus atiduoti valdžiai. Nebelaukdamas, kol egzekuciniai užgrobs mano turtą, suskubau parduoti karvę ir arklius."

del to, kad jie dalino International Ladies Garment Workers unijos 38-to lokalo lapelius vienos 31th Avenue aristokratinės moterų rubų siuvimo įstaigos darbininkėms. Lapeliuose, tos įstaigos darbininkės buvo kviečiamos dėtis į uniiją.

International uniija dabar veda stiprią kampaniją suorganizuoti meterius ir merginoms, dirbančioms aristokratinėse moterų rubų siuvimo įstaigose. Tą kampaniją renia aktorijų uniija, vadinama Actors' Equity Association.

Margajame Pasaully

Krachas Wall Streete — įrodymas, kad Amerikos komunistų partija gerai padarė išmės-dama savo vadus

New Yorko Times korespondentas Rusijoje, Walter Duranty, praneša, kad sovietų rašytojai labai interesingu būdu atsiliepia dėl pastarojo krachio New Yorko biržoj.

Bolševikų publicistai, suprantamas dalykas, mato tame krache geriausį įrodymą, jogei visais reikavimas apie Amerikos kapitalizmo galingumą ir "prosperitį" yra niekas daugiau, kaip blofas. Jie mato tame taipjau geriausį įrodymą, kad Amerikos komunistų partija turėjo visišką tiesos, išmės-dama vyriausius savo vadus, Lovestoną, Pfeiferį ir kitus, nes jie sakė, kad kapitalizmas Amerikoje yra daug stipresnis ir kitokios rūšies, nei kaip Europoje.

Amerikos kapitalizmas, vadinamas, yra silpnas. Bet bolševikų publicistai, norėdami įrodyti "savo," taip pat išveda, — iš to paties Wall Streeto krachio, — kad kapitalizmas Amerikoje esąs prigaminęs milžinišką daugybę produktų, kurių jis nebegalės parduoti.

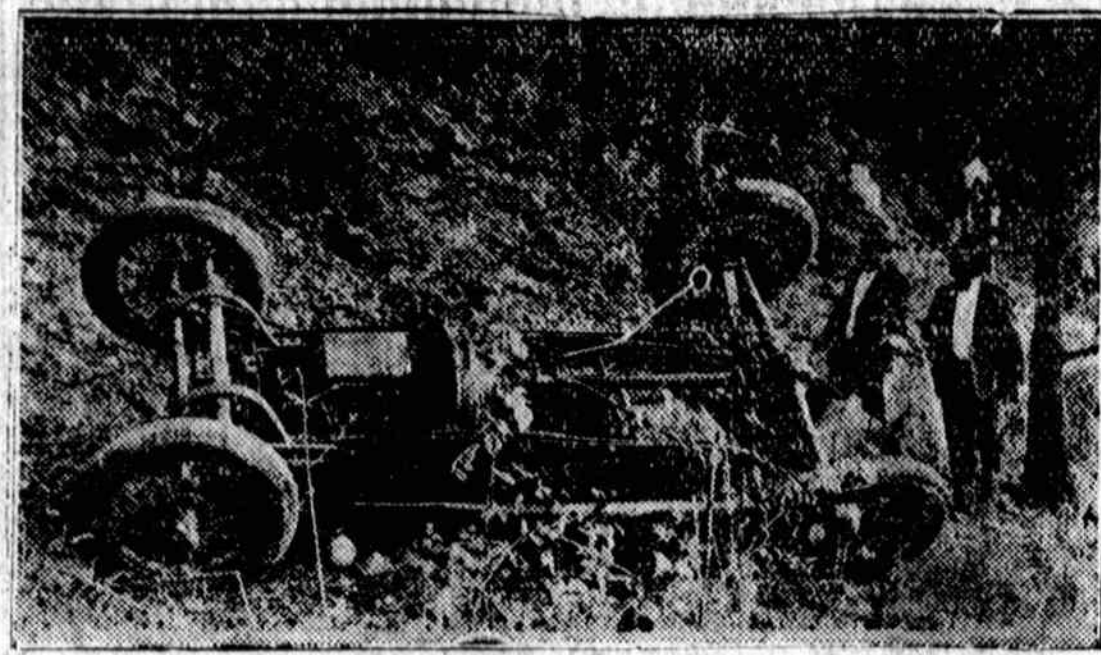
Del to priėjęs prie krachio.

Del to dabar privėsias prie karo tarp Jungtinių Valstybių ir kitų kraštų.

Del to revoliucija Amerikoje busianti neišvengiama.

Del to...

Taip toliau ir taip toliau, iki bolševikų diktatūros įsistatymo Jungtinėse Valstybėse.

(Atlantic and Pacific Photo)

Little Rock, Ark. — Automobilis Ray Hess'o, kuris nuotoko į 50 pėdų gilumo duobę. Hess, kuris buvo profesionalis automobilio lentyniuotojas, tapo ant vietos užmuštas.

Pietų Afrikoje kilo rimti juodųjų afriekiečių neramumai

Tariamai-komunistų sukurtytiems juodiesiems malšinti valdžia siunčia 600 ginkluotos policijos

CAPE TOWN, Pietų Afrika, lapkr. 14. — Vyriausybė skubotai pasiuntė į Durbaną 600 ginkluotos policijos kilusiems ten afriekiečių neramumams pa-trempti.

Neramumai, sako, esą taip gimti, kad be policijos jėgų siunčiami taipjau bombarduojami aeroplanai.

Sako, kad juodųjų neramumų sukurstę veikia tarp jų komunistai.

Tarptautinio banko čarteris delegatų pasirašytas

BADEN-BADENAS, Vokietija, lapkr. 14. — Tarptautinio Atsiskaitymo banko statusas, čarteris ir pastikėjimo sutartys tapo konferencijos delegatų vakar vakarą pasirašyti.

Pasirašymas, kaip ir visi įvykusieji banko organizuotojų komisijos posėdžiai, buvo uždarytomis durimis. Dokumentų pasirašymo susirinkimui ne tik laikraštininkai nebuvo įsileisti, bet dagi ne stenografai, ištikimai dirbę per išistas šešias konferencijų savaites.

Du Illinois studentai pašalinti už vagystę

URBANA, Ill., lapkr. 14. — Iš Illinois universiteto tapo pašalinti vienas studentas ir viena studentė, susekti vagiaviame. Jų vardai neskelbiami.

Johnson paskirtas ministru Kinijai

WASHINGTONAS, lapkr. 14. — Nelson T. Johnson, valstybės asistentas sekretorius rytų kraštų reikalams, prezidento Hooverio tapo paskirtas ministru Kinijai.

Chicago ir apylinkėse federalis oro biuras šiai dienai pranešauja:

Bendrai gražu; nedidelė temperatūros atmaina; lengvi ir vidutiniai žiemų ir žiemų vakarų vėjai.

Vakar temperatūros buvo tarp 45o ir 40o F.

Šiandien saulė teka 6:39, leidžiasi 4:30. Mėnuo leidžiasi 4:55 ryto.

Tikybų konferencija nutarė kovot religinė netolerancija

500 žydų, katalikų ir protestantų bažnyčių atstovų konferencija pasmerkė tikybinių neapykantą ir prieturus.

CAMBRIDGE, Mass., lapkr. 14. — Tikybų atstovų konferencija Harvardo universitete, kuri tęsėsi dvi dienas ir kurios dalyviai sutarė gerbti vieni kitų įsitikinimus, vieni kitų tikėjimą ir kovoti su šundievuotumu ir religine netolerancija, šiandien pasibaigė.

Konferencijoje dalyvavo arti penkių šimtų katalikų, protestantų ir žydų tikybų atstovų — kunigų, pastorų ir rabinų.

Taipjau visų trijų tikybų žymų visuomenės darbuotojų ir švietėjų.

Paskutinėje sesijoje konferencija kaip vienu balsu priėmė deklaraciją, kurioje be kita sakoma:

"Nuosirdus žmogaus įsitikimas dėl savo tikėjimo teisingumo, visų kitų tikėjimų klaidingumo visai dar nekelti klausimo dėl nuosirdumo įsitikinimų tų, kurie kitaip tiki ir tvirtai savo tikėjimo dėsnių laikosi, dėl nenuginamų jų teisę praktikuoti savąjį tikėjimą ir tikėjimo amžino atlyginimo.

"Diskriminavimas — politinis, socialinis ar ekonominis — paremtas ant tikybinių prietarų ir netolerancijos, lauzo konstitucijos literą ir dvasį ir slepia savy rimtą pavojų respublikos saugumui."

Tarp žymiausių tos "tikybų sandaros" konferencijos dalyvių ir vadų buvo Bostono monsinjoras M. J. Splaine; Weston kolegijos kunigas M. J. Ahern, jezuitas; New Yorko Unijon Theological seminarijos prof. H. S. Elliott; New Yorko rabinas Isaac Landman; Bostono rabinas Harry Levi; Greater Boston Federation of Churches sekretorius Rev. George Lyman Paine, etc.

Garlaivis išgelbėjo jūron nukritusio aeroplano žmones

SPEZIA, Italija, lapkr. 14. — Italų garlaivis Augustus bevielų praneša išgelbėjęs Tarpjėmio juroj nukritusio ir vandeniu francūzų hidroaeroplano pasazičius ir įgulos žmones. Hidroaeroplanas skrido iš Marsailles į Tunisą.

Francūzų lakunas užsimušė

PARYŽIUS, lapkr. 14. — Jo aeroplanui nukritus ties Saint Cloud, užsimušė žymus francūzų lakunas Maurice Weiss, draugas žuvusio Atlanto skridiko kap. Nungessero.

Sprogimas parako imonė; trys užmušti

MAUNARD, Mass., lapkr. 14. — American Powder kompanijos imonė čia įvyko sprogimas, kurio buvo užmušti trys darbininkai: C. Bunnell, Simon Juchi ir H. Nemi. Kiti trys darbininkai buvo sužaloti.

Iždas siulo nukirsti 160 milijonų pajamų mokesnių

WASHINGTONAS, lapkr. 14. — Iždo sekretorius Mellon pranešė, kad iždo departamentas, prezidento Hooverio pritarimas, ateinančioje kongreso sesijoje gruodžio mėnesį pasiūlysi nukirsti 160 milijonų dolerių pajamų mokesnių valdžiai.

Einant iždo departamento projektu, asmens, turintieji per metus pajamų iki \$4,000, atskaitčius išimting, mokes pusę vicno nuošimčio taksų, vietoj dabar mokamų 1½ nuoš. Turintieji pajamų daugiau kaip \$4,000, bet mažiau kaip \$8,000, mokes taksų 2 nuoš., vietoj 3 nuoš., etc.

Grand jury inkriminavo 54 tekstilės streikininkus

Visi kaltinami dėl riaušių kėlimo ir priešėjimosi vyriausybei.

MARION, N. C., lapkr. 14. — McDowell kauntės grand jury šiandien inkriminavo penkiasdešimt keturis tekstilės imonių streikininkus ir streik vadus, kurie yra kaltinami dėl riaušių kėlimo ir pasipriešinimo vyriausybei.

Tarp inkriminuotų yra Alfredas Hoffman, United Textile Workers unijos organizatorius, ir keturi kiti, kurie dabar jau yra teisme, kaltinami dėl maisto kėlimo, būtent: J. Hall, D. Lewis, W. Hogan ir W. Fowler.

25 United States laivai parduodami sovietams

WASHINGTONAS, lapkr. 14. — Jungtinių Valstybių laivų komisija (shipping board) leido parduoti dvidešimt penkis krovinių laivus Johannui G. Ohsol'ui, sovietų Amtorg Trading kompanijos New Yorko direktoriui.

Tie laivai, už kuriuos Ohsol'is sumoka \$1,155,000, operuosią tarp Vladivostoko ir Petropavlovsko, Sibire, ir Juodųjų jurių, Persų įlankos ir Leningrado.

Mirė Zubkovienė, buvusio Vokietijos kaiserio sesuo

BONN, Prusai, lapkr. 14. — St. Francisus ligoninėje čia mirė buvusi Prusų princesė Viktorija, buvusio Vokietijos kaiserio Vilhelmo sesuo, 63 metų amžiaus.

Ji mirė visiškai beturte. Buvusio turtinga moteriškė, nors jau 60 metų amžiaus, ji buvo išteikėjus už vieno jauno rusų kabaletinio šokio, Aleksandro Zubkovo, kuris netrukus ne tik visus jos turtus pasivilpė, bet ir ją pačią pametė.

Lašinių Skutimo Byla

[Tęsimas]

Pirmiausia reikia pabrėžti, kad p. Jokantas liudydamas buvo labai neramus, nes jis nežinojo nei kaip laikytis: nesutruktuoti savo ir nesunkinti politinių draugų teisiųjų buklės.

Politiniai ir ekonominiai reikalai

Pirmiausia p. Jokantas charakterizavo Uk. s-gą, kokia ji buvus gera ir kaip rupinusiis ukininkų reikalais.

Uk. sąjungoj lygiagrečiai eję politiniai klausimai su ekonominiais reikalais. Centro v-ba savo posėdžiuos svarstydama ir politinius ir, Jokanto žodžiais, ekonominius klausimus ir darydavus principinius sprendimus.

Uk. s-ga, — sako Jokantas, — be galo norėjusi Lietuvos ukininkams padėti. Sau pelno Uk. s-ga iš nieko nelaukusi ir niekur neieškojusi.

Uk. sąjungos užbrėžtoji darbo sritis taip buvus plati ir sudėtinga, kad politiniai reikalai negalėję atskirti nuo ekonominių reikalų. Todėl viskas ir buvę dirbama kartu.

Jokantas apie lašinius

Budamas Uk. s-gos centro valdyboj ir seimo frakcijos nariu, apie lašinius p. Jokantas, sakosi, niekieno nežinojęs. Sužinojęs tikiai iš spaudos.

Direktoriatas

P. Jokantas be ko kita pasakojė apie tada Uk. s-goj veikusį direktoriatą. Tą direktoriatą sudarydavo skyrių direktoriai, pavyzdžiui prekybos sk., finansų sk. etc. Direktoriatas buvęs kaip ir vykdomuoju Uk. s-gos organu.

P. Jokantui užminus apie direktoriatą, šiuo organu pasidomavo daugiau ir teismo pirmininkas su prokuroru. Todėl p. Jokantas buvo prašomas aiškiau apibūdinti direktoriato funkcijas ir teises. Tada Jokantas pradėjo tvirtinti, kad tokio direktoriato gal ir nebuvo Uk. s-goj, kad tas terminas esąs tik jo, Jokanto. Po šių p. Jokanto žodžių teismo pirm. priminė, kad byloj esą dokumentų rodančių, kad Uk. s-goj buvęs ir politinis direktoriatas.

Ilgirdes taip teismo pirmi-

niką kalbant, ir p. Jokantas pripažino, kad direktoriatas iš tikrųjų buvęs.

Ir Jokantas persirašinėdavo.

Jau vakar dienos bylos aprašyme buvo minėta, kad Uk. s-gos centro valdyba reikalui esant savo posėdžių protokolus, susistatydavo ir pasirašydavo kitus. Apie tokius protokolus teismo pirmininko buvo paklaustas ir p. Jokantas. Iš Jokanto išvedžiojimų paaiškėjo, kad į tuos protokolus pasirašinėdavo ir jis.

Paskui teismo pirmininko Jokantas buvo dar paklaustas ar prieš pasirašydamas tuos protokolus perskaitydavo. Jokantas atsakė, kad taip, perskaitydavo.

Dar buvo Jokantas prokuroro klausiamas, kas darydavo užpirkimus: ar skyrių direktoriai, ar centro valdyba.

Iš Jokanto paaiškinimų išėjo, kad centro valdyba darydavo nutarimus, o skyrių vedėjai tuos nutarimus vykdydavo. Bet toj vietoj p. Jokantas pradėjo painiotis, pats sau prieštarauti ir labai nenoriai atsakinėti.

Mažas skirtumas

Teismo pirmininkas, norėdamas tiksliau nustatyti Uk. s-gos centro valdybos veikimą, kaip Jokantas sakė, politiniams ir ekonominiams klausimams spręsti jos atsidėjimą, p. Jokantą paklausė, kaip dažnai Uk. s-gos centro v-ba posėdžiaudavus.

Jokantas atsakė, kad c. v-ba rinkdavusis posėdžius ne dažniau, kaip vieną kartą per mėnesį.

Pirmininkas su tuo nenorėjo sutikti ir paprašė teismo sekretorių pažiūrėti į bylą, kaip ten atrodė Uk. s-gos posėdžiavimų dažnumas.

Paaiškėjo, kad Uk. s-gos c. v-ba posėdžiaudavus ne 12 sykių per metus, kaip tvirtina p. Jokantas, bet po 57 sykius. Tiek surašyta v-bos posėdžių protokolų.

(Bus daugiau)

Kalėdoms

mes esame duoseni negu bile kokių kitokių laiku... Kiekvieno žmogaus noras yra palinksinti savo tėvelius, brolius, sesutes ir gimines... Amerikoje mes perkame jiems dovanas, — Lietuvon mes pasiųsdavom pinigų...

Neužmirškime juos ir šiemet... Palinksinkime juos, nes mus kiti linksmins... Naujienos jums gali būti tarpininku... Pinigus galite siųsti per Naujienas...

Naujienos pasiūnia pinigų paštu ir telegrama. Pinigai išmokami į trumpiausią laiką.

Siųsti pinigų per Naujienas yra labai saugu, nes Naujienos apsaugoja Jusų pinigus savo turtu ir savo geru vardu.

Naujienų ofisas atdaras nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Sekmadeniais nuo 9 ryto iki 1 po piet.

Lietuvos Valstybės Skolos

M. Lipčius

(Jų istorinėje eigoje)

Šiandieninė valstybė savo gyvime be paskolų dažniausia neapėina: svarbiems ir skubotiems reikalams jos paprastai daro vidaus ar užsienio paskolas. Susipažinimas su valstybių paskolomis dėl beveik visada atidengia įdomius valstybių istorijos lapus. Ir ne tik tai. Valstybės paskolų politika taip pat gerai nušviečia valstybės finansų pobūdį, parodo valstybės išdaro pajėgumą, o kas vyriausia—tai parodo, kaip valstybė su savo piniginiams pasidėjimais elgiasi, kiek ji juos ištesa ir dėlto kiek ji užsipelno kreditingumo.

Mūsų valstybė nuo savo atstatymo 1918-19 metais išgyventą dešimtmetį darė keletą kartų įvairių paskolų. Vienos tų paskolų yra jau likviduotos, kitos tebėra likviduojamos. Šiandien yra metas atsigrįžti atgal ir pažiūrėti kokios buvo tos paskolos, kokios politikos.

Paskolos iš Amerikos išdo
1919 m. Lietuvos delegacija prie taikos konferencijos su laikosios vyriausybės pritarimu susiderėjo su Amerikos karo likvidacijos komisija dėl užpirkimo įvairiausių prekių. Prekės užpirti buvo sudaryta „Vilnės“ bendrovė, del ko ši paskola kartais vadinama dar „Vilnės paskola“. Bendrovės užpirtosios prekės buvo: konserveriai, medicinos įrankiai, farmacijos prekės, skalbiniai, guminiai batai, lovos, matracai, kreida, tabakas, kava, sausainiai (kekai), cukrus, žuvis, 35,000 kariškių uniformų ir kitoki daiktai. Tos prekės 1919 metais rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais pasiekė Lietuvą ir buvo perduotos dalimi karo vadybai, kuri iki 1919 metų pabaigos tų prekių priėmė už 72 milijonų auksinių (markių), kuri suma, skaitant kursu po 17 auksinių už 1 Amerikos dolerį, sudarė 4 milijonų dolerių sumą. Kitais metais (1920) karo vadyba gavo kitą dalį tų pat prekių dar už 28 mil. auksinių. Tuo metu viena karo vadyba tada gavo tų Amerikos prekių už 100 milijonų auksinių. Kitą dalį tų prekių paėmė savo žinion buvusioji prekybos ir pramonės ministerija. Trukstant valstybės išdo pakankamai lėšų 1919 ir 1920 metais, tos prekės buvo išduodamos tarnautojams algų vietoje. Dalis tų prekių 1919 m. pabaigoje, 1920 ir net 1921 metais buvo parduodama iš valstybės sandėlių ir tas pardavimas ypač 1920-1921 metais parduodant tas prekes pakelto mės kainomis, daug prisidėjo valstybės išdo lėšų sustiprinimui. Tų operacijų dėka 1920 metų vasarą algos valstybės tarnautojams buvo pradėta mokėti laiku ir valstybės išdo at-

Paskolos iš Vokietijos
Valstybės Taryba 1918 metais turėjo padėti daug rūpestio, kol pagaliau tais metais pavyko jai išgauti iš Vokietijos 10 milijonų markių paskolą. Ta paskola buvo sunaudota valstybės Tarybos vadovaujama besikuriančio valstybės aparato laikymui ir ypač pirmųjų savi-valdybių „parapijų ir valsčių komitetų“ kurimui.

Vėliau tais pat metais gruodžio mėn. 18 d. susitarta su Vokietijos Vyriausybe del 100 milijonų markių paskolos, kuri buvo suteikta dalimi prekėmis, dalimi pinigais 1919—1920 metų laikotarpy. 1919 m. gale gauta dar 5 milijonų markių papil-

TEVAI SUPRATO ŠIO KUDIKIO KALBĄ

„Mes manėm, kad mes neteksim kuditio, dantis dygsiant“, sako Kentucky motina. „Jis nieko negalėjo suvirstinti ir kasdien darėsi liesnesnis. Po vienos jo nėramių, verkšmingų nakčių aš prisiminiau Castoria ir tuojau ją įsigijau. Keli lašai padarė jį ramų, o po kelių dozių jis išrodė visai skirtingas kuditis“. Doktorai visur rekomenduoja grynai augalų, nekenksmingą Fletcher's Castoria nuo šalčių, konstipacijos, dieglių ir kitų kuditį ir vaikų ligų, o milijonai motinų žino, kad jos švelnus veikimas yra geriausias. Šalintis imitacijų Fletcher parašas yra ženklas tikros Castoria.

Turkiškos, Rusiškos, Vokietinės Vanos ir Kitos Gydymai

Traktamentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atstatymo, šalčio ir taip toliaus, su elektriniais prietaisais. Violetiniai Saulės Spindulių traktamentai.

Mineralinės, sulferinės vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigaubti nuo visokių ligų.

Moterų Skyrius atdaras Utarninkais nuo 8 iki 12 val. nakties. Kambariai del pergulėjimo.

A. F. CZESNA
1657 W. 45th St.
Kampas Paulina Street

Nuo 8 v. ryto iki 1 v. nakties. Nedėliomis iki 2-ros val. po pietų. Phone Boulevard 4552

domoji paskola. Tuo metu iš viso paskolų iš Vokietijos 1918-1920 m. laikotarpy gauta 115 milijonų markių. Tos paskolos sunaudota svarbiausiems valstybės reikalams:

1) nepriklausomos valstybės aparato kurimui ir
2) tautiškos kariuomenės organizavimui, paruošimui, apginklavimui ir apsigynimo veiksmams prieš puolancius priešus.

Toms paskoloms likviduoti 1918 m. gruodžio mėn. 18 d. laikinosios vyriausybės sutartimi su Vokietija buvo nustatyta, kad Lietuvos vyriausybė turės sugrąžinti Derlehnsskase Ost Rytų Paskolų Kasai pirmąją seriją išimty iš apyvartos Lietuvos ostų, kas ir buvo padaryta, įvedus pas mus 1922 m. pabaigoje savo valiutą. Formalinis tos paskolos likvidavimas buvo padarytas 1924 metais kai Seimas ratifikavo 1923 m. padarytą su Vokietija prekybos sutartį.

Paskolos iš Amerikos išdo
1919 m. Lietuvos delegacija prie taikos konferencijos su laikosios vyriausybės pritarimu susiderėjo su Amerikos karo likvidacijos komisija dėl užpirkimo įvairiausių prekių. Prekės užpirti buvo sudaryta „Vilnės“ bendrovė, del ko ši paskola kartais vadinama dar „Vilnės paskola“. Bendrovės užpirtosios prekės buvo: konserveriai, medicinos įrankiai, farmacijos prekės, skalbiniai, guminiai batai, lovos, matracai, kreida, tabakas, kava, sausainiai (kekai), cukrus, žuvis, 35,000 kariškių uniformų ir kitoki daiktai. Tos prekės 1919 metais rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais pasiekė Lietuvą ir buvo perduotos dalimi karo vadybai, kuri iki 1919 metų pabaigos tų prekių priėmė už 72 milijonų auksinių (markių), kuri suma, skaitant kursu po 17 auksinių už 1 Amerikos dolerį, sudarė 4 milijonų dolerių sumą. Kitais metais (1920) karo vadyba gavo kitą dalį tų pat prekių dar už 28 mil. auksinių. Tuo metu viena karo vadyba tada gavo tų Amerikos prekių už 100 milijonų auksinių. Kitą dalį tų prekių paėmė savo žinion buvusioji prekybos ir pramonės ministerija. Trukstant valstybės išdo pakankamai lėšų 1919 ir 1920 metais, tos prekės buvo išduodamos tarnautojams algų vietoje. Dalis tų prekių 1919 m. pabaigoje, 1920 ir net 1921 metais buvo parduodama iš valstybės sandėlių ir tas pardavimas ypač 1920-1921 metais parduodant tas prekes pakelto mės kainomis, daug prisidėjo valstybės išdo lėšų sustiprinimui. Tų operacijų dėka 1920 metų vasarą algos valstybės tarnautojams buvo pradėta mokėti laiku ir valstybės išdo at-

darant tas abi paskolas su Amerikos išdo, buvo abypusių susitarimų nustatyta 1919 m. birželio 28 ir 29 d., kad už paimtasias iš Raudonojo Kryžiaus prekes reikės sumokėti 882,136 dolerių vertės ir už paimtasias iš karo likvidacijos komisijos — 4,159,491 dolerių, arba iš viso 5,041,627 dolerių. Ta suma su 5% metiniais procentais buvo pasižadėta sumokėti iki 1922 metų birželio mėn. 28 ir 30 d. Atėjus tam terminui paskola nebuvo grąžinta. 1924 m. buvo pradėtos derybos diplomatinio keliu del jos grąžinimo Amerikai. Derybos pasibaigė susitarimu, sulig kuriuo ta paskola buvo išdėstyta 62 metams, įskaitant prekių vertę ir priaugusius procentus per tą laiką—viso 6,434,011,97 dolerių. Tos sumos išmokėjimas išdėstytas tuo būdu, kad pirmuosius 10 m. (iki 1934 metų) mokama 3% metinių, o likusius 52 metų (iki 1986 metų) po 3,5% kasmet. Pati paskolos suma sumokama tokiu būdu: nuo 1925 iki 1934 m. kasmet mokama nuo 30.000 iki 39.000 dolerių; nuo 1935 m. iki 1950 m. kasmet nuo 40.000 iki 67.000

Sveikas Patarimas

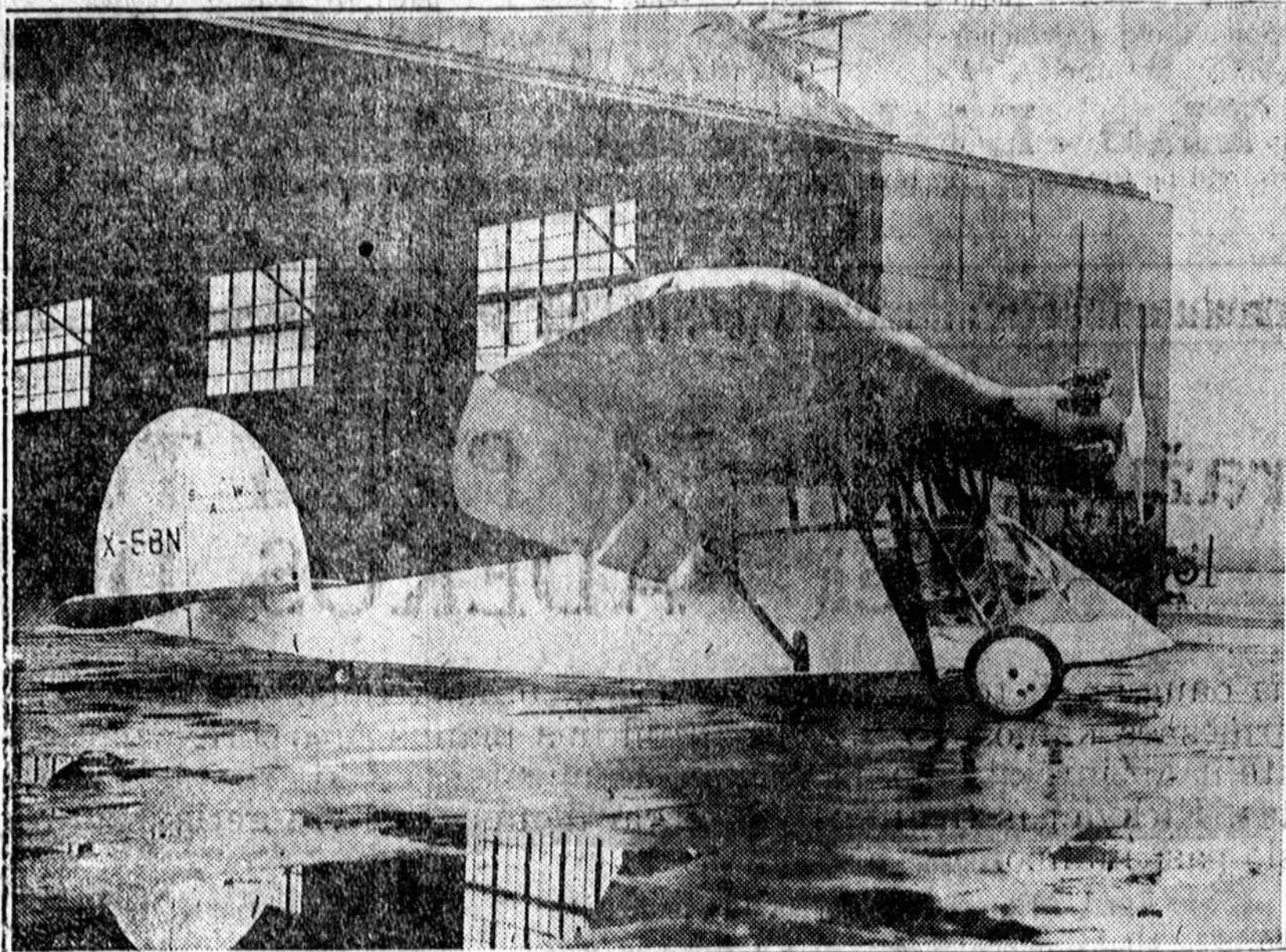
Pirk namą pagal savo kišenio, tai galva neskaudės. Bet jeigu pirksi visokius investimentus apie kaimines neturi jokio supratimo, tai pinigų sudėsi kaip į „Spešulų“.

Zemė ir namai yra pamatas ant kurio visas kitas turtas stovi; taip buvo ir visados bus, o ypatingai pakils kainos ant namų prieš „World's Fair“. Dėlto pasinaudokit progą, pirkit dabar ir padarysit pinigų be baimės ir spekuliacijos.

Kreipkitės į

S. L. Fabian & Co.
MORTGAGES REAL ESTATE INSURANCE
HALSTED AND 35th STREETS
CHICAGO

GIONAI GAUSIT GERŲ BARGENŲ UŽ PRIEINAMAS KAINAS IR ANT GERŲ ISLYGŲ.

New York.—Naujos rusijos lėktuvus, kurį išrado majoras R. W. Schroeder, chicagietis.

sirado net lėšų ištekliaus. Nors yra nuomonė, kad už tas prekes per brangiai paskaityta, bet ta paskola vis dėlto suvaidino didelį vaidmenį nepriklausomos Lietuvos gyvenime.

Tuo pat metu (1919 m.) buvo padaryta ir antra paskola iš Amerikos, American Relief Administration, veikusi su American Raudonojojo Kryžiaus specialiai nukentėjusiems del karo šalims šelpiti, mūsų taikos delegacijos ir Amerikos lietuvių prašoma, ome šelpiti Lietuvoje beturčius, ligonius, buvusius karo tremtinius. Šelpimas buvo varomas iš pradžių per Maitinimo Ministeriją, o vėliau per Socialės apsaugos departamentą, dalyvaujant Amerikos Raudonojojo Kryžiaus atstovui.

Darant tas abi paskolas su Amerikos išdo, buvo abypusių susitarimų nustatyta 1919 m. birželio 28 ir 29 d., kad už paimtasias iš Raudonojo Kryžiaus prekes reikės sumokėti 882,136 dolerių vertės ir už paimtasias iš karo likvidacijos komisijos — 4,159,491 dolerių, arba iš viso 5,041,627 dolerių. Ta suma su 5% metiniais procentais buvo pasižadėta sumokėti iki 1922 metų birželio mėn. 28 ir 30 d. Atėjus tam terminui paskola nebuvo grąžinta. 1924 m. buvo pradėtos derybos diplomatinio keliu del jos grąžinimo Amerikai. Derybos pasibaigė susitarimu, sulig kuriuo ta paskola buvo išdėstyta 62 metams, įskaitant prekių vertę ir priaugusius procentus per tą laiką—viso 6,434,011,97 dolerių. Tos sumos išmokėjimas išdėstytas tuo būdu, kad pirmuosius 10 m. (iki 1934 metų) mokama 3% metinių, o likusius 52 metų (iki 1986 metų) po 3,5% kasmet. Pati paskolos suma sumokama tokiu būdu: nuo 1925 iki 1934 m. kasmet mokama nuo 30.000 iki 39.000 dolerių; nuo 1935 m. iki 1950 m. kasmet nuo 40.000 iki 67.000

dol. ir toliau, keliama po 2,000—3,000—5,000 dolerių, kol 1980 m. pasieks 188.000 dol. metams (o 1986 m.—227.000 dolerių.

Iki 1929 m. sausio mėn. 1 d. tos skolos sumokėta 127,239,47 dol. ir palukanų 467,409,24 dol.

I-ji Paskola iš Anglijos

Paskola padaryta laikinosios vyriausybės ir surišta su amerikoniškų prekių užpirkimu Francuzijoje. Tos prekės anglų laivais buvo atvežta į Liepojos uostą ir už jų frachtą reikėjo sumokėti 16,811 svar. sterlingų 12 šil. 4 pensai. Bet mūsų valstybės išdas tuomet buvo tokiame padėjime, kad nepajėgė tos sumos sumokėti. Už tą frachtą tuomet sumokėjo Anglijos vyriausybė. 1921 m. kovo 14 d. buvo sudaryta sutartis su Anglijos išdo, kad kalbamoji paskolos suma bus sumokėta iki

1925 m. sausio 1 d. su 6% mokamais kas pusę metų. Tas pasižadėjimas mūsų valstybės ištesėtas ir 1925 m. mūsų atstovybės buvo subaigta mokėti paskutinės sumos—iš viso 17,316 sv. 19 šil. 4 pensų, skaitant su palukanomis.

(Bus daugiau)

JUOKAI

Nuovadoje.

—Ponas sakote, kad jūsų žmona prapuolė?
—Taip.
—Senai?
—Jau bus trys dienos.
—Tai kodėl, ponas mums to iš karto nepranešė?
—Pone, viščiūnke, pirmas dvi dienas būnavu taip pat prisitaikęs, jog stačiai nenorėjau leimei tikėti.

Every Day
finds
New Uses
for
KITCHEN KLEENZER

KALEDOS JAU NETOLI

Dabar laikas atsimiti apie savuosius senoj tėvynėj begyvenančius. Jų Kaledos šventės rados but linkmes tik tuomet, kaip pas juos bus pinigų. Jeigu da. manote, siūst, jiems pinigų išsiųskite išanksto. Šis bankas suteikia saugų ir taupų būdą pinigais siųsti. Tik už extra pokašadesimtis centų jūsų pinigais eis greitai kabeliu ir pasieks Europa į tris dienas.

CENTRAL MANUFACTURING BANK
DISTRICT
1110 West 35th Street,
TRUSTING KOMPANJA
VALSTIJINIS BANKAS CLEARING HOUSE BANKAS

KELIAUK Į LIETUVĄ PER KLAIPĖDĄ

Laivais
BALTIC AMERIKOS LINIJOS

Zemiausios Kainos Tiesiai į KLAIPĖDĄ IR ATGAL

Patariam pirkti laivakortes į abi pusi, nes tuomi sučėdysite sau pinigų.

Trečia klasė	\$107.00
Trečia klasė į ten ir atgal, tiksliai	181.00
Turistinė trečia klasė, Main Deck	129.50
Turistinė trečia klasė į ten ir atgal tik	216.00
Cabin	147.50

“Revenue Tax” ir Pagalvė “Head Tax” atskirai.

Per “Vasaros Sezoną” važiuojant į Europą — nuo Birželio 15 iki Liepos 15 — o į Ameriką nuo Rugpjūčio 1 iki Rugsėjo 22. visos kainos padidinamos \$7.50 vienam galui, o \$12.50 į abu galus.

BALTIC AMERICA LINIJOS laivų populiarumas Lietuvių tarpe priklauso ne vien nuo to, kad jos laivai eina tiesiai į KLAIPĖDĄ, bet ir nuo to, kad pasažieriams teikiama geras maistas ir patarnavimas.

Sekanti laivai išplauks iš New Yorko

S. S. “POLONIA” Nov. 16 S. S. “LITUANIA” Dec. 7
S. S. “ESTONIA” Dec. 21

Del visų informacijų kreipkitės į vietos agentą arba

BALTIC AMERICA LINE

315 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

Geriau Busite Patenkinti, Jei Sau Radio Pirksite iš žinomų ir pilnai ATSAKANČIŲ KRAUTUVIŲ

Peoples Furniture Co

Didžiausios Lietuvių Radio, Rakandų Krautuvės Amerikoje

ČIA aplaiksyste veiklesnį ir mandagesnį patarnavimą per patyrusius pardavėjus ir radio mechanikus; kainą rasite vieną ir teisingą visiems — pasirinkimas didesnis ir vien tik iš atsakomingu Radio išdirbysčių, kaip tai:

ZENITH **Majestic**
RADIO RADIOLAS
RCA RADIOLAS **ATWATER KENT**
FADA **KIMBALL**
RADIO RADIOLAS

Lengvų Išmokėjimai Suteikiami Visiems

The Peoples Furniture Co
FURNITURE, RADIOS, PIANOS, RUGS, STOVES & GEN. HOUSEHOLD GOODS
“EVERYTHING FOR THE HOMES”

4177-83 Archer Ave. Telephone Lafayette 3171 2536-40 West 63rd Street Telephone Hemlock 3400

ISEIS NAUJOS MADOS

MARGUTIS

MENRASTIS “Margutis” pilnas, juoko, Dainų, Muzikos, paveikslų ir visokių pasiskaitymų nuo senkančio mėnesio įeina naujuose rubuose.

Kaina lieka ta pati 1 doleris į metus. Į Lietuvą kainuoja 2 dol. Susipažinimui vienas Nr. 10 centų stampomis.

Nieko nelaukdami tuojau vyniokite popierinį dolerį, dėkite į voka, pažymėkite savo adresą ir išsiųskite sekančiu adresu:

“MARGUTIS”

3210 South Halsted Street, Chicago, Ill.

“Margutis” leidžia ir redaguoja komp. A. Vanagaiš. Užsakymai priimami visados. Galite gauti ir pracių metų “Margutį”. Kaina 1 dol. 50 centų.

KORESPONDENCIJOS

East Chicago, Ind.

Motery Pašalpinis Kliubas

Mūsų mieste lietuvių nelabai daug tebegyvena, bet jie turi įsisteigę gana tvirtų draugijų. Viena tvirčiausių tarp jų yra Moterų Pašalpinis Kliubas. Tas kliubas tapo įsteigtas tik gruodžio 21 d. 1927 m. Vadinasi, prieš dvejus metus. Nežiūrint į tokį trumpą gyvavimo laiką, kliubas jau turi iždė \$1363.00. Narių taip pat turi nemažą būrelį—viso 40 asmenų.

Kad dabar labiau pritraukti narių, kliubas nutarė sumažinti įstojimo mokestį iki vieno dolerio. Įstoti galima nuo 16 iki 45 metų amžiaus. Kliubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvėrį. Naujos narės priimanamos kiekviename susirinkime.

Lapkričio 24 d. kliubas apvaikščios dviejų metų savo gyvavimo sukaktuves. Bus lietuviška muzika ir šiaip visokie žaislai. Linksmintis galės jauni ir seni.—Komitetas.

Kenosha, Wis.

Pasižymėjo Aleksandras Brazevičius, žinomo Kenoshos veikėjo sūnus.

Šiomis dienomis p. Kazys Brazevičius (Braze) gavo iš Wisconsin universiteto laišką, kuriuo pranešama, kad jo sūnus, Aleksandras, tapo priskaitytas prie garbės studentų už pasižymėjimą moksle. Iš 1700 studentų tik 30 užsitaravo "high honors". Į jų būrį pateko ir Aleksandras. Iš to galima spręsti, kad jis yra labai gabus jaunuolis.

Universiteto dekanai G. C. Sellery ir H. Glicksman parašė p. Brazevičiui tokio turinio laišką:

"Mr. Charles K. Braze,
7437—14th Avenue
Kenosha, Wisconsin

My dear Mr. Braze:

On behalf of the Faculty of the College of Letters and Science we take great pleasure in announcing to you that your son, Alexander Braze, has been awarded high honors for general scholarship during the freshman and sophomore years. In the class of 1931, numbering approximately 1700, thirty students have won high honors, and seventy-two have won honors. The award is made strictly on the basis of scholastic standing, determined in accordance with a faculty regulation which requires a general average of 87 per cent as a minimum. For a sophomore to reach this standard in competition with so many others in his class is a distinction of which parents may justly be proud.

His name, therefore, appears

on the honor-roll of his class, which is now hanging in a conspicuous place in the main corridor of Bascom Hall.

We hope that this record of your son, made at the end of his sophomore year, will be a foundation for not less dis-

tinguished scholarship in the junior and senior years. — at the end of which period 'senior' honors and high honors are similarly awarded. We hope, also, that all of his work and life at the University of Wisconsin will be the beginning

of a fine and happy career.

Sincerely yours,
G. C. Sellery,

Dean.

H. Glicksman,
Junior Dean.

Iš tiesų, kaip dekanai sako tėvai gali didžiuotis tokiu su-

numi, kuris taip puikiai pasižymėjo savo gabumais ir užsitaravo to, kad jo vardas kaip garbės studento būtų įrašytas į specialę lentelę, kuri bus iškabinta Bascom salės koridorių.

Aleksandras universitete mo-

kosi jau treči metai. Jis rengiasi studijuoti mediciną. Galima tik palinkėti tam gabiam jaunuoliui, kad jis ir toliau pasižymėtų mokslo srityje. Taisyk ne vien tėvai, bet ir visi ketuviai galės juo didžiuotis.

—N.

GERB. Naujienų skaitytojai ir skaitytojai prašomi arkinų reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

Garsinkitės Naujienose

Mid-West Piano Stores

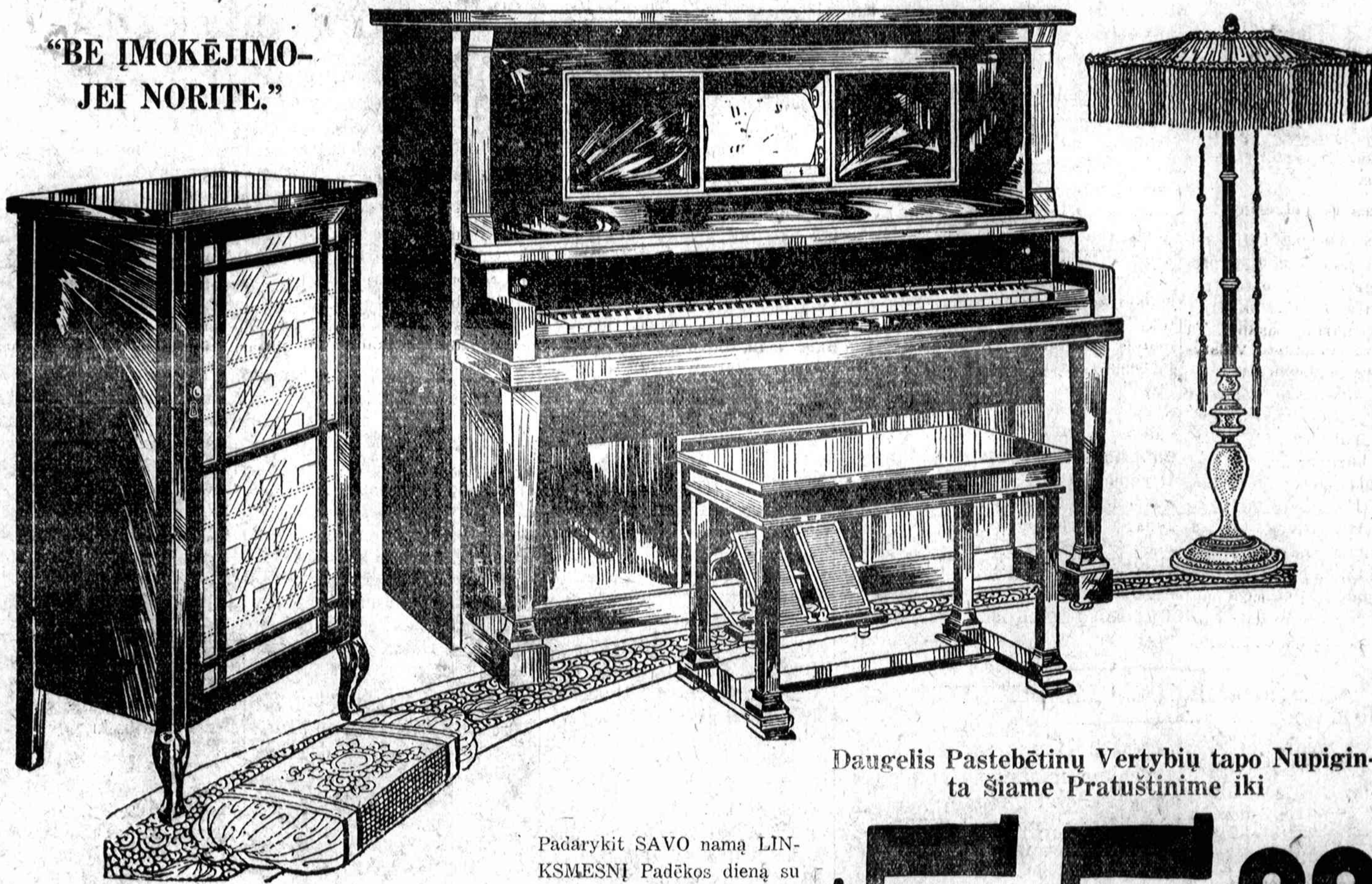
85 Gražūs Grojikliai Pianai Turi Buti Parduoti Prieš PADĖKOS DIENA

Mums reikia daugiau vietos dėl mūsų naujo radio departamento ir mes turime tuojaus iškelti, nežiūrint jų buvusios pirmesnės kainos, 85 gražius grojiklius pianus. Mes sprendžiame, kad kainos ir sąlygos tai padarys, todėl ateikite ir apžiūrėkit šiuos puikius instrumentus. Jokis rimtas pasiūlymas ant šių Grojiklių Pianų nebus atmetas. Kiekvienas Grojiklis yra garantuotas, kad yra geriausiame grojimo stovyje. Ateikite tuojaus dėl geriausio pasirinkimo.

Patys Nusiskirkite Kainą PATYS NUSTATYKITE SALYGAS

"BE ĮMOKĖJIMO-
JEI NORITE."

Didelė nuolaida už
jūsų seną pianą ar
radio kaip dalis
įmokėjimo ant
GROJIKLIO
PIANO.

Daugelis Pastebėtinų Vertybių tapo Nupiginta Šiame Pratuštinime iki

\$55.00

Kiekvienas grojiklis yra puikiam stovyje.

DYKAI!

100 Grojimo Rolių
Dykai Pristatymas
Dykai-Lempa ir Kabinetas
Dykai-Piano Suolelis.

50 Centų
į Savaite

7 PIANAI IŠDUODAMI DYKAI!

Jūs užmokėsite tik pristatymo kaštus už vieną šių 7 upright pianų ir mes pasiūsimė vieną į jūsų namus.

Padarykit SAVO namą LINSMESNĮ Padėkos dieną su vienu šių gražių grojiklių pianų. Tai instrumentas, kurį kiekvienas šeimos narys gali groti ir gerėtis. Mažas depozitas laikys vieną šių instrumentų KALEDŲ pristatymui. Kiekvienas namas turėtų turėti grojiklį pianą, ypač kur yra vaikų. Čia gi yra jūsų didžiausia proga.

Tik pagalvokite: jūs galite įsigyti puikiausį Grojiklį Pianą su didžiausiu pasirinkimu grojimo rolių (kokias jūs patys išsirinksite) ir viskas kas jums reikės mokėti, tai tik 50c į savaite.

Atdara
vakarais
iki 10 val.

Mid-West Piano Stores, Inc.

6136 South Halsted Street

"Chicago's Old Established Music House"

Atdara
nedėliomis
11 iki 4 v.

GARSINKITĖS
NAUJIEŅOSE

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.

Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia "Naujienų"
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiojant:

Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje,

paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose

(Atpiginta)

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Pilnais reikiama siųsti pašto Money

Orderiu kartu su užsakymu.

Apžvalga

TALKA REAKCIJAI

Austrijoje eina atkakli kova tarpe darbininkų, susiorganizuotų galingoje socialdemokratų partijoje, socialdemokratų vadovaujamose profesinėse sąjungose ir respublikos gynėjų sąjungoje ("Schutzbund"), ir susivienijusios buržuazijos. Buržuazija pasidavė klerikalų vadovybei ir remia ginkluotą fašistų miliciją "Heimwehr" ("namų apsauga"), kuri panašiai, kaip Italijos "juodmarškiniai", bando terorizuoti darbininkus, rengdami prieš juos ginkluotą demonstraciją ir grąšindami "maršuoti į Vieną" (Austrijos sostinę, kurią valdo socialdemokratai).

Dabar Austrijos buržuazija sumanė pakeisti krašto konstituciją taja prasme, kad būtų padidinta respublikos prezidento ir vykdomosios vyriausybės galia ir susiaurintos "raudonosios Vienos" teisės. Konstitucijos pakeitimui tečiaus reikia ne mažiau kaip dviejų trečdalių balsų daugumos parlamente, tuo gi tarpu buržuazinė reakcija Austrijos parlamente turi tik šiek tiek daugiau kaip pusę atstovų. Teisėtu keliu joki konstitucijos pakeitimai negali parlamente praeiti be pritarimo socialdemokratų, kurie sudaro daugiau kaip 40 nuosimčių parlamento atstovų. Pasielti savo tikslą reakcija todėl bando gaudinimais ir grąšimais.

Kągi daro šioje situacijoje komunistai, kurie vadina save "vieninteliais darbininkų draugais"? Jie kovoja ne prieš buržuazinę reakciją, bet prieš socialdemokratų. Savo spaudoje Austrijos komunistai kaip įmanoma šmeižia socialdemokratų ir, matyt, jie taip elgiasi, Rusijos bolševikų skatinami, kadangi šmeižtų prieš Austrijos socialdemokratų yra pilni sovietų laikraščiai ir kitų šalių komunistų spaudoje. Šioje šmeižtų kampanijoje stengiasi neatsilikti ir musieškes, lietuviškos Maskvos davatos. Pavyzdžiui, "Laisvė" ilgam redakciniam straipsnyje įrodinėja, kad Austrijos socialdemokratai eina iš vieno su... fašistais, prieš... darbininkus; tik vieni komunistai, girdi, tikrai giną darbininkų reikalus ir sugebėsiu juos sumobilizuoti ir apsaugoti nuo fašizmo pavojaus.

Čionai bus ne pro šalį pažvelgti į kai kuriuos faktus. Paskutiniuose rinkimuose į Austrijos parlamentą buvo paduota viso 3,572,889 balsai. Iš tų balsų socialdemokratai gavo 1,513,818; visos buržuazinės partijos kartu gavo apie du milijonų balsų, o komunistai—76,322. Tad, jeigu socialdemokratai "eina išvien su fašistais", tai prieš ką tuomet tas klerikalai-fašistai buržuazijos blokas kovoja? Argi prieš septynis su puse tukstančius komunistų?

Argi del tų septynių su puse tukstančių komunistų Austrijos buržuazija reikalauja konstitucijos pakeitimo, rengia ginkluotą demonstraciją ir grąšina "maršuoti" į Vieną ir ją užimti smurtu?

Ir jeigu socialdemokratai "eina prieš darbininkus", tai kodėl už socialdemokratų paduoda per rinkimus pusantro milijono balsų, o už komunistus—tik septyni tukstančiai ir šeski šimtai?

Perdaug kvailos yra komunistų pasakos, kad bent vienas suaugęs žmogus jomis tikėtų. Komunistų atakos prieš komunistus turi tiksliai vieną tikslą: padėti Austrijos fašizmui ir klerikalizmui sugriauti demokratine krašto tvarką, kuri yra sutvėrta socialdemokratų vadovaujamo proletariato pastangomis. Labiausiai viską Maskva ir jos pastumdėliai neapkenčia

demokratijos ir socializmo, todėl jie nesidrovi talkininkauti net aršiausiems reakcininkams.

UKININKŲ SĄJUNGOS BANKROTAS

Katalikiška Lietuvos Ukinkų Sąjunga, kurios vadus karo teismas neseniai rado kaltus garsioje "lašinių skutimo byloje", yra ir pinigiskai subankrotavus. Kauno "Žydų Balso" pranešimu, Vyriausiasis Tribunolas pripažino Ukinkų Sąjungą kaip neišimokantį bankrotą, kurio skolos siekia 500,000 litų.

Ukinkų Sąjunga pasilikto skoloj Kauno ir Klaipėdos pirklių grupei del kokių tai tranzakcijų, kurias tos sąjungos kooperacijos turėjo su tais prikoliais. Ukinkų Sąjungos turto teismas dabar skirs (ar jau paskyrė) globėją.

DAR APIE LAŠINIŲ BYLĄ

Kaip žinoma, Dr. Mikšys, Dr. Draugelis ir visa eilė kitų Lietuvos Ukinkų Sąjungos "žvaigždžių" tapo nubausti kalėjimu už valstybės apgadinimą.

Bolševikiškų Diplomatu Paveikslai

Buvusis Sovietų Rusijos atstovybės Paryžiuje patarėjas G. Besedovskis viename rusų laikraštyje sekamai apibūdina bolševikų diplomatus:

Čičerinas

Ketvertuke Čičerinas buvo vienintelis figura, kuri galėjo imponuoti užsieny. Apšviestas, žinantis kelias kalbas, talentingas muzikantas, ilgas metų gyvenęs Vakarų Europoje, susipažinęs, ant galo, su diplomatiškos technika, jis iš pat pradžių atsidūrė pirmose eilėse. Čičerinas buvo pilnai įsitikinęs, kad jam yra lemta suvaldinti istorišką rolę—būti tarpininku tarp dviejų griežtai priešingų sistemų—sovietų ir nesovietų. Jis buvo atsidavęs tai istoriškai misijai, kuri išpuolė jo daliai: kiek galima labiau švelninti neišvengiamus susidurimus, kol tarp tų dviejų sistemų neįvyks galutinis mušis.

Čičerinui rodėsi, kad milžiniška, pusiau izoliuota nuo likusio pasaulio Rusija gali dar ilgai pasilikti svetimsaliui nežinoma. Ir jis manė, kad, ta proga pasinaudodamas, užsienių reikalų komisariatą galės svertiškai Rusijos padėti vaizduoti tokioj švieso, kokioj reikalinga, kad sušvelninti pasireišianti antagonizmą. Jis, pavyzdžiui, buvo įsitikinęs, kad gudriai veikiant galima paslėpti tą faktą, kad politbiuras vadovauja visai Rusijos politikai kaip vidaus, taip ir užsienių. Jis tikėjosi, kad pavadinimas Zinovjevo "Petrogrado lordu-mėru" (taip jis Zinovjevą charakterizavo savo laisše, kurį pasiuntė Londono polpredui) užgnauš visą skandalą, o paspaudimas Genuos arkivyskupui rankos suminkštys tarp Rusijos ir pašios valstybės santykius.

Bet Čičerinui neleido išsivyturiuoti. Politbiuras juo nepasitikėjo. Tą patį pasireiškė net tokioj smulkmenoj, kaip įskaitymas jam partinio stažo tik nuo 1918 m., kuomet šimtai visokių perėjimų buvo priskaityti prieš 1905 m. stažą.

Litvinovas

Tas nepasitikėjimas dar pasireiškė ir tuo, kad pirmuoju Čičerino pavaduotoju tapo paskirtas Litvinovas, kuris buvo savo rusijos politbiuro kontrolierius užsienių reikalų komisariate.

Sunku būtų parinkti labiau priešingas figūras, kaip Čičerinas ir Litvinovas. Iš vienos pusės, senas rusų ponas, puikiau-

kauniškis "Darbo Balsas" tečiaus rašo:

"Idomu čia dar pažymėti, kad kai kurių kaltinamųjų gynybai visą bėdą vertė ant kitų gana žymių asmenų. Pavyzd., Sakalauskas tvirtino, kad visų kalčiausias čia yra kun. Vailokaitis, kuris anais laikais buvo vyriausias Uk. Sąjungos diktatorius, ką norėjo, tą darė. O jis į teismą nepatrauskas. Prof. Leonas pabrėžė, kad tikrieji šios aferos kaltininkai—gen. Daukantas (buvęs krašt. aps. ministras) ir Karoblis (buvęs valst. kontrolierius). Jie leido gražinti padarytus Uk. Sąjungai išskaitus. Tie du galingi vyrai, taip maždaug pasakė Leonas, šių bylų išbraukė iš baudžiamųjų bylų eilės, turėtų būt šiandieną baudžiami. Bet jiems teismas be aukščiausio šalies organo (seimo, dabar prezidento) leidimo negali kelti bytingas žmogus. Jis pasižymi charakteringai gen. Daukanto keilionių sutapimai su lašinių bylos eiga. Tardymo metu jis važiuoja į Afriką, bylos nagrinėjimo metu—į Braziliją ir k..."

1921 m. Kopp buvo prekybos pasiuntiniu Berlyne, tai ten kilo didžiausias skandalas del išaikvojimo 50,000,000 rublių. Nabašinkas Lutovinovas—sąžiningas ir atsidavęs darbui žmogus—buvo pasiūstas padaryti reviziją. Jis surado ten didžiausių žulikysčių, kurias pridarė Kopp. Už tą prasikaltimą Kopp'ą išbarė ir vieniems metams atėmė teisę užimti bet kokią aukštą urėdą. Iš tos nemalonės išgelbėjo jį Litvinovas, paskirdamas užsienių reikalų kolegijos nariu. Čičerinas, iš savo pusės, dėjo visas pastangas, kad atsikratyti nuo Kopp'o, ir 1925 m. jis tapo paskirtas Rusijos pasiuntiniu Japonijai. Jo vietą kolegijoje vėl užėmė paklusnus Aralovas.

Karachanas

Antruoju Čičerino pavaduotoju yra Karachanas, kuris griežtai skiriasi nuo Litvinovo. Tai gana gražus, bet nelabai protingas žmogus. Jis pasižymi linksmumu, maloniū būdu ir draugiškumu. Komisariato valdininkai jį labai mėgsta. Karachanas negali pasigirti erudicija ir neturi jokio moksliško багаžo, bet jis greit pagauna bile kokią klausimą, sklandžiai rašo, gerai kalba (ir Čičerinas ir Litvinovas, kaip oratoriai, niekam tikę) ir moka su žmonėmis sudaryti artimus santykius. Politiko Karachanas neturi savo nuomonės. Jo aukščiausi išmintis—tiksliai suprasti, ko reikalauja politbiuras. Tame reikale jam nieko negalima primesti. Ir visgi, nežiurint į tai, politbiuras nemėgsta Karachano. Stalinas be jokio susitarimo tiesiog jį durniu vadina. Kai Karachanas duoda pranešimus politbiurui, tai Vorosilovas visai nesidrovėdamas jo adresu siunčia kazarmišką rusijos sąmojų ir replikas.

VALIA

Saulutė atsiuntė savo spindulių ir man. Atidariu surukusį langą ir geriau spindulius. Žiuriu pro langą. Bėga vyrai, moterys ir vaikai. Renkasi gatvėje. Sustoja automobiliai. Tur but kas nors žingeidus. Aš rašau, bet bala žino kodėl užsimaunu kepturę ir štai jau viduryje kermosiaus... Velniaš, kas mane čia atnešė... Čia tiktai katės užpakalinės nukirstos...

Ir visi kito žiopsotojai nežino kas juos čia atnešė. Luosa valia? Pasirinkimas? Protas? Arba kas?

Mes čia susirinkome kai lapai vėjo nešini į pakrumę susirenka. O gal lapai ir-gi turi taip vadinamą sąmonę? Aš nežinau kas yra sąmonė. Pirmąs žinojau, bet po šio įvykio jau nežinau...

Vadinasi, ar mes tikrai mašinos? Kur dušia, protas, išmintis? Kur Dievas? Kur dangus ir pėkla? Aš nežinau. Kas žino—prašau man pasakyti.

Aš ne mašina. Ne, kur tau, Aš šitą straipsniuką parašiau, o mano geras prietelis Vincas Rušinskas jį sustatė. Reikia mudu ne mašinos. Kas žino... Rušinsko linotipas tai tikrai mašina, bet kokį darbą jina atlieka... Jinai padaro tai, ko mudu negalėtume padaryti.

Aš, vadinasi, žmogus lietuviškai sakant. Biologiškai tariant aš "homo sapiens". Aš

Lietuvos Laisvės
Bonų
vertė vėl pakilo.
NAUJIENOS
moka
aukščiausią kainą.
Priimame kasdien.
Atneškite arba siųskite
paštu.

1739 S. Halsted St.
Chicago, Illinois

gudresnis už mus, kurį jau štai aštuntą kartą bando mano nosį grežti. Ir šita musė gana gudriai elgiasi—vis ant tos pačios vietos nutopia. Gal ir ji turi protą ir liuosą valią? Bala ją žino... Visgi kokių paralių jina pamėgo mano nosį? Gal kokia nors Aukščiausioji Esysbė ją valdo ir mane valdo?..

Dr. Watson stačiai sakė: "Jeigu mane verčiate tikėti, kad Dievas valdo mano visus mąskulus ir visus mano judėjimus kontroliuoja... Jei aš tuo tikėčiau, tai mokslą pametęs ečiau bulvių kast..."—Mat.

Užsieniai apie Lietuvos universitetą ir studentus

Berlyno "Vossische Zeitung" įdėjo ilgąjį straipsnį, kuriam nušviečia, kaip plėtėsi kultūrinis gyvenimas iš po Rusijos jungo išsivadavusiose Pabaltės valstybėse. Pirmoj eilėj laikraščiai čia rupi švietimas ir ypatingai universiteto klausimas. Kaip pavyzdį, iš kurio galima suprasti Pabaltės universitetų plėtojimąsi, laikraštis ima Kauno universitetą ir atpasakoja jo kurimosi pradžioje sutiktus sunkumus: savų profesorų stoką, dėstomosios kalbos klausimą ir knygų stoką. Dabar jau šie sunkumai beveik pašalinėti. Iš vienos pusės universitete dirba geri vietiniai juristai, gydytojai ir kiti specialistai, kurie veda praktišką mokslo dalį. Be to, universitetas pasikvietė mokslineus iš užsienių, kurie dabar jau daugumą pramoko lietuvių kalbos ir lekcijas skaito lietuviškai.

Laikraštis pažymi didelį lietuvių studentų uolumą, kuris iš dalies atstoja knygų stoką. Uolūs studentai užrašinėja profesorius paskaitas ir iš jų mokosi. Be to, čia daug padeda didelis nuosimtis svetimų kalbų mokėjimo. Tik apie 15% lietuvių studentų nemoka svetimų kalbų.

Baigdamas savo straipsnį, laikraštis pareiškia, kad kiekvienos tautos bei valstybės ateitį lemia jos jaunimo vaizdas. Lietuvos jaunimas turi sąvyj pavydėtiną pakilimą, kuris ir kitus užkrečia ir stumia prie kūr. Sprendžiant iš lietuvių jaunimo suprantamas optimizmas, kuris tiki į naujosios Lietuvos ateitį.

Vartojamas del Kosulių Virš 50 Metų

Kosuliai parodo įdegtą padėtį gerklės ir oro takų. Krupo kosuliai yra garsinantys, bronchiniai kosuliai yra silpninantys, naktiniai kosuliai ir gerklės kurtinimas yra kvėpavimo sistemos ligų požymiai. Per daugelį metų Foley's Honey and Tar Compound yra išgyvenusi kosulio gydymo, saugų ir patikima del vaikų ir suaugusių žmonių. Pati pirmoji doza pasiskleidžia gydyti ir raminti apvalkalą ant įdegtos gerklės ir kosulys sustoja. Jis palpuosuoja ir pakelia flegmą be pastangų. Vaikai jį mėgsta—neturi opiatų. Jis pilnai pritinka senesniems žmonėms—yra sveikatai liudijantis. Atsiminkit vardą, Foley's Honey and Tar Compound ir klausite jo.

MILDA
THEATRE
3140 S. Halsted St.

Pėtnyčioj ir Subatoj,
Lapkričio 15 ir 16 d.

Visas kalbantis paveikslas

"Long, Long Trail"

dalyvaujant
Hood Gibson

Taigi

Vitaphone Vodevilio

Aktai

Kalbanti komedija

Pat's Runey Family and
"Love Tree"

Kalbanti žinios.

LIETUVOS ŽINIOS

Taupomosios kasos prie
pašto įstaigų

KAUNAS. — Tenka patirti, kad vyriausybė mano atidaryti prie pašto įstaigų taupomąsias kasas, kaip tai yra kitose šalyse. Be to, pašto įstaigose

numatoma įvesti einamąsias sąskaitas ir čekių operacijas. Pašty valdyba jau prieš porą metų (1926) yra patiekusi projektus finansų ministerijai, nuo kurios šis reikalas priklauso.

ATĖJO "Kultūros" No. 10.
Kaina 45 centai. Galima
gauti "Naujienose".

CHICAGOS ŽINIOS

Ieško prapuolusio žmogaus

Joseph Kaller, 6200 So. Koln Ave., pranešė policijai, kad jis ėjęs 3 valandą nakties iš darbo. Prie Koln ir 63 gatvių tuo laiku sustojęs automobilis. Iš jo iššokė keturi vyrai ir puolė žmogų, ėjusį šalygatviu. Įvykusios imtynės. Keturi vyrai įveikė vieną ir ėmė jį autan. Paskui įsėdę patys ir nuvažiavę. Policija mano, kad gengsteriai paėmę dar vieną iš "nusikaltusių" savo draugų "for a ride".

Vakacijos, kad sumažinti išlaidas

Cook pavietui stoka pinigų. Kad sudurti galus su galais, nutarta, jogei visi 2,000 pavieto tarnautojų, jų tarpe 42 teisėjai, paimtų 1930 metais kiekvienas 30 dienų atostogas be užmokesčio.

Jau savaitė, o dar neišrinko džiures

Jau kuone savaitė laiko kaip prasidėjo teismas policijos leitenanto Carrolio ir jo detektyvų skvado.

Vakar dar stoka buvo keturių džiurės narių. Manoma, kad kaltinamųjų gynėjai pašauks nemažiau, kaip 100 liudininkų. Nužiurima, kad ir valstybės gynėjai turės kuone tiek pat liudininkų.

Penki doleriai už praktikavimą "dentisterijos" be laisnio

Policininkas John McGinnis areštavo Johną Novaką ir Johną Dostą. Jis nužiūrėjo, kad jie faitavosi gatvėje.

Teisėjo Hellerio teisme betgi John Novak paaiškino. Esą jam, Novakui, skaudėjęs dantis. Nešti dentistui penkis dolerius jis nenorėjęs. Taigi paprašęs, kad jo geras draugas, John Dost išmuštų tą dantį.

Bet Dost nesutikęs praktikuoti "dentisteriją" tokiu būdu — ypač draugui. Kas daryti? Tada John Novak sumanęs paskatinti Dostą prie "darbo". Jisai kirtęs Dostui nosin. Tada pagelbėjo: jo dantis išlėkė. Bet čia įsimašęs policininkas ir areštavęs juos.

IGALIOJIMAI

Padarome igaliojimus se kamuose reikaluose:

1. Pervedimui jūsų neju dinamo turto ar dalies Lietuvoje kitam.
2. Pirkimui ar pardavimui ukės.

3. Išieškojimui paskolų ar kitokio turto.

4. Paskyrimui globėjo turtui.

Norėdami padaryti įgaliojimą kreipkitės į "Naujienuos" asmeniškai ar laišku.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
Chicago, Ill.

Rašomoji Popiera

Tyro bond rašomoji popiera tinkama laiškamis ir kitam rašymui, plunksna, pašeiliu ar mašinele, sukiršta 8½x11 colių.

Svarui 20 centų
Liniavota svarui 40c
Konvertai reguliari miera
100 už 25 centus
Persiuntimo kaštai extra.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.

Teisėjas Heller, išklauses skundą ir pasiteisinimą, išnešė štai kokį nuosprendį: jis paleido John Dostą, kadangi Novak pradėjo faitą. Jis pripažino, kad Novakas nesifaitavo. Bet jis paskyrė \$5 baudą ir teisimo lėšas padengti abiem už tai, kad jie praktikavo "dentisteriją" be laisnio.

Policininko ultimatumas

Chicago avenue distrikto policijos stoties naujas kapitonas Essig sušaukė visus tos apielinkės restoranų ir kluubų savininkus ir išrėžė jiems tokį daug maž spycių:

Jūsų istaigų durys turi būti nerakintos, kad kiekvienas policininkas ir kiekvieną valandą galėtų įeiti ir pažiūrėti, kas darosi viduje. Jūs neprivalote laikyti ant stalo džingerėlės. Jūs neprivalote pardavinėti šnapso.

Vienas savininkų pastebėjo, kad jiems reikia apsaugoti nuo holdaperių. Į tai kapitonas atsakė: jų nebus nė vieno šioje apielinkėje, kol jis prižiūrėsias.

Užtikrinimas geras. Bet...

Pašautas medžioklėje

Pašautas Pliny Norcross, 17 metų vaikinai, Dro E. P. Norcross sunus. Pašautojo draugai tvirtina, kad daktaro sunus pašovęs pats save taikydamas į paukštį.

Nušovė tėvą, pašovė motiną

John Rozinski, 21 metų (5438 So. Winchester ave.) pašovė savo motiną ir nušovė tėvą. Ir visa bėda, sako "Evening Post", prasidėjusi del laiško. Matote, Rozinski tėvas gavo laišką iš Vengrijos. Kilo ginčas dėl lai to, kas laišką skaitys. Kas ten ištraukė laišką iš tėvo rankų ir perplėšė. Vyras pasigriebęs peilį. Sunus įbėgęs kitam kambarin ir nusitvėręs revolverį. Sugrižęs atgal su revolveriu, sunus šovęs. Kulka, pervėrusi motinos ranką, patalė tėvui ir užbaigė jo dienas. Jaunas Rozinski areštuotas. Jis aiškinasi, kad šovęs į tėvą, idant išgelbėti motiną.

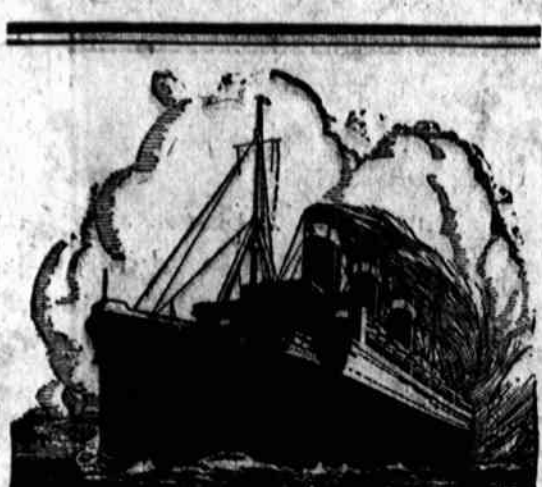
Namų Apšildymo
IR
PLUMBINGO
MATERIOLAS
RETAIL UŽ OLSELIO
KAINĄ.
24 MĖNESIAI DEL
ISMOKEJIMO
I. LAZAR & BROS.
16 E. 63rd Street
Normal 1130 netoli State

Reikalauja \$5,000,000 daugiau

Viesųjų darbų komisionierius Wolfe šio Chicago departamentui darbuotei 1930 metais reikalauja \$18,164,179. Gi 1929 metais jo departamentui buvo skirta \$13,238,100. Reiškia ateinančioms metams jis reikalauja \$5,000,000 daugiau.

390 divorsų mėnesiui

Spalių mėnesį Cook paviete duota 390 divorsų. Tas skaičius yra šiek tiek mažesnis, negu pereinų metų to paties mėnesio.

Praleiskit Kalėdas LIETUVOJ

Dvi Svenčių Ekskursijos

Pasaulio Didžiausias Garlaivis
S. S. LEVIATHAN
plaukia tiesiog į Cherbourg ir Southampton
GRUODZIO 7 d.
Asmeniškai vadovaujant p. Jos. Turck.

S.S. George Washington
Plaukia tiesiog į Plymouth, Cherbourg ir Hamburg
GRUODZIO 12 d.
Asmeniškai vadovaujant C. W. Schreiber ir W. Schuckman.

ISSIRINKIT bet kokį šį, pasaulį pagarsėjusiu laivu ir Jus atvyksit į savo tėvynę laiku, dalyvaut Kalėdų šventėse.

Pirkit iš karto bilietį į ten ir atgal ir bukit užtikrinti sugrįžimų. Mes jums padėsime išpildyti sugrįžimo leidimus.

Platesniu informaciją ir specialius ekskursijos kainus, klauskit savo vietinio agento ar rašykit tiesiog:

UNITED STATES LINES
110 S. Dearborn St., Chicago, Ill.
45 Broadway, New York City

Apdrauda

Naujienose įvedama apdraudos skyrius ir apdraudžiama visose geriausiose

Kompanijose: Nuo Ugnies

namus, automobilius, garadzius, rakandus ir viską, ką ugnis gali sunaikinti.

Automobilius

nuo pavogimo, sudaužymo ir prapertės sunaikinimo.

Bonds

užborsuojame draugijų viršininkus, ofisų tarnautojus, agentus ir t. t.

Nuo Užpuolimo, Pavogimo

apdraudžia jusų turtą, auksą, brangenybes, kailius ir kitokius vertę turinčius daiktus; apdraudžia langus, rendas, sėfus.

Nuosavybės Apdrauda

namus, krautuves ir t. t.

Gyvasties Apdrauda

Apdraudžia nuo sužeidimo ir kitų nelaimių kelinėje, prie darbo ir t. t.
Visokios apdraudos reikalais kreipkitės laiškais ir ypatingai

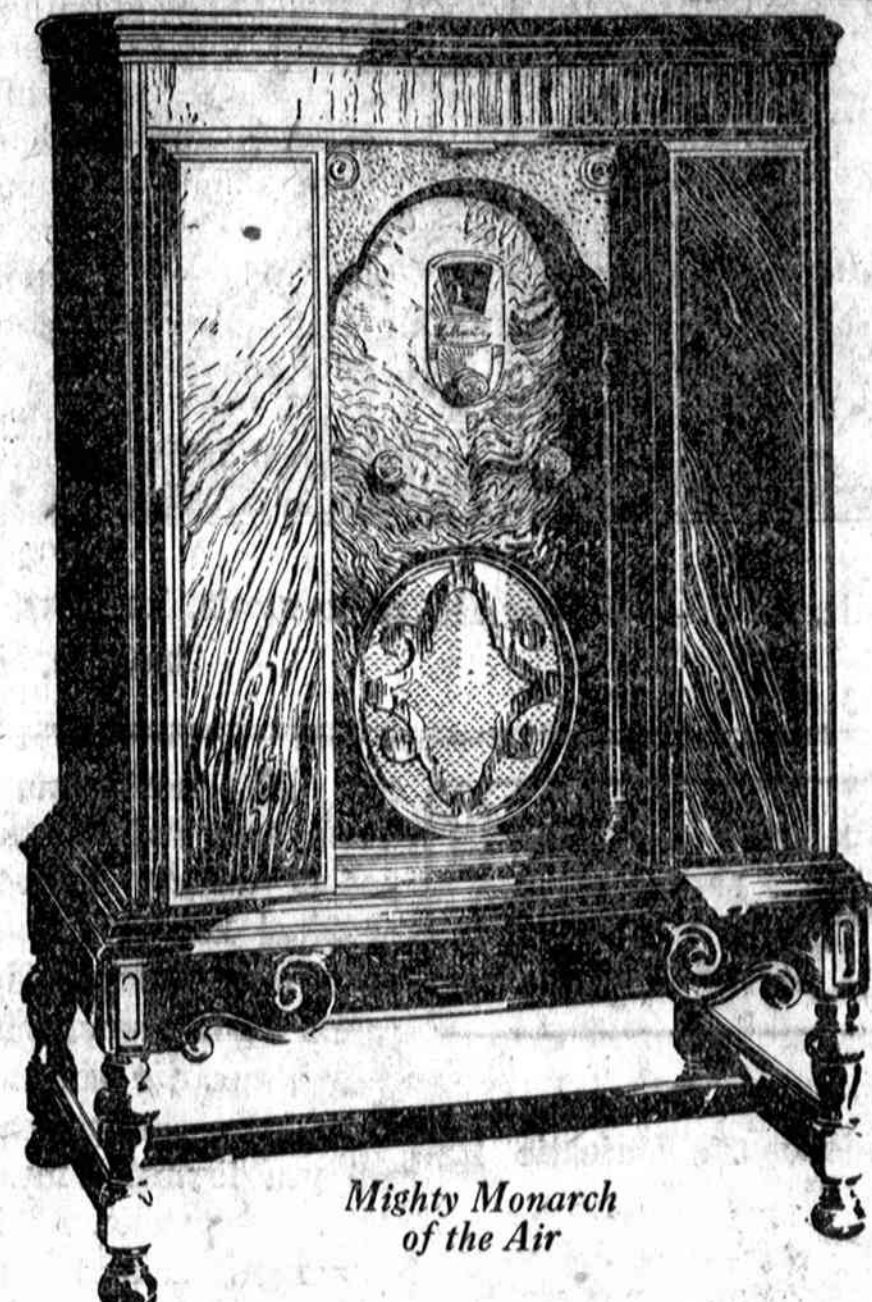
1739 So. Halsted St.
Tel. Roosevelt 8500
CHICAGO, ILL.

NEW! Majestic RADIO-PHONOGRAPH

Model 91
\$116.00
(less tubes)

Pagerintas Majestic Super-Dynamic kalbėtuvas. Extra sunkus, tvirtas ir veiklus Majestic jėgos kontroliuotojas užtikrina ilgą amžių ir saugumą. Jacobean periodo dizaino. Amerikos riešuto kabinetas; instrumento panelė iškloti tikru importuotu Australijos Lacewood. Rankenukės gi užbaigtos tikru sidabru.

Mighty Monarch
of the Air

Paskiausias ir Didžiausias
Pasisekimas

Naujasai Majestic Radio su elektrišku pick-up ir automatišku stabdytoju, fonografas. Pilnai užbaigtas su tubais parsiduoda už sensacingai žemą kainą

Model 92
\$146.00
(less tubes)

Pagerintas Majestic Super-Dynamic kalbėtuvas. Extra sunkus, tvirtas ir veiklus Majestic jėgos kontroliuotojas užtikrina ilgą amžių ir saugumą. Anksčiau angliško dizaino. Amerikos riešuto kabinetas; instrumento panelė iškloti tikru importuotu Australijos Lacewood. Rankenukės gi užbaigtos tikru sidabru.

\$245

Patogus lengvų išmokėjimų p. Budriko Finansavimo planas duoda galimybės lengvai jį įsigyti.

Pilnai Įrengtas su Majestic Tubais

NIEKUOMET dar Industrijos Istorijoje nebuvo patiekta nieko panašaus. Pasizimėk šiuos punktus:

- 1) Umi selekcija radio arba fonografo, per vieną tik vielą, patogiai sujungta viena juoste.
- 2) Tvirtas Moderniškas Radio su penkiomis stadijomis, del ilgų bangų ir parinkimų.
- 3) Pagerintas Elektriškas Phonografiškas pick-up, duoda didžiausią teisingumą reprodukcijos.
- 4) Naujas — 45 tubų į Push-Pull del pilno atsekimo, radio arba fonografo reprodukcijos.
- 5) Naujas Super-Dynamic kalbėtuvas, del nepalyginamai skausaus balso del radio arba fonografo muzikos.
- 6) Nepaprastai lengvas operavimas — vienas volume kontroliuoja abudu, kaip radio taip ir fonografą.
- 7) Automatiškas rekordų sustabdymas, paskiausios mados.
- 8) Oversize spēkos palygytojas su automatiška voltage kontroliu, del nuolatinės, nesustabdomos eisenos.
- 9) Turtingai išrodantis naujos mados riešuto medžio kabinetas, su escutcheon plate ir kontroliuojančiom rankenukėm, užbaigtom tikru sidabru.

PASKUI SULYGINK KAINĄ su bile kokia kita radio - fonografu kombinacija kada nors pasiulyta kokios nors kitokios kompanijos — ir dar sykį persitikrinsi jog Majestic vadoviste — yra tikra ir vienintėlė vadovystė.

DYKAI DEMONSTRAVIMAS NAMUOSE
Telephone Boulevard 4705

Majestic
RADIO

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St.

Tarp Chicagos Lietuvių

Roseland

Gerbiama Naujienų Redakcija prašome duoti vietos paskelbti vardus aukautojų, kurie prisidėjo prie surengimo pietų ir pinigais įteiktų dovanų Oak Forest prieglaudoj esantiems lietuviams, lapkričio 3 d. 1929 m.

Valgiais davė: Misiunas ir Gadeikis—12.00 vertės valgių; \$5.00 vertės—Swift Co., Wilson Co., J. Mitrus Real Sausage Co.; \$4.00 vertės—Doughin Park Dairy Co.; \$3 vertės—Joe Roman, J. Woicak.

Pinigais aukavo dovanoms: Visų šventų parapija—\$13.26; po \$5.00—B. Petkus, A. B. linis, J. Nezelis, J. Talacka, P. Budginas, J. Šarkianas, I. Ivan J. Waitches, kunigas Pacauskas, A. Sucilla, F. Kučinskas, S. Chuzel; po \$3.00—M. Kraujelis, Strumil Bros.; po \$2.00 Mrs. Balaitis, C. Garionas, Dr. Petrakis, J. Pilkis, P. Kalinauskas, S. Dumbro, J. Waicick, A. Woolback, Dr. Žalilis, A. Matelonis, S. Chuzelis, M. G. Valaskas; po \$2.50—P. Beldzis; po \$1.00—K. Požela, J. Ciutro, B. Dowiat, V. Miknevich, J. Tiskus, J. Dudo, J. Wenskus, P. Thomas, T. Arlauskas, B. Waitches, S. Mokus, A. Milleris, J. Sutkauskas, A. Draugelis, M. Timinskas, J. Bartauskas, F. Dapkus, J. Gavenis, A. Kisil, Mrs. L. B. A. Stakulis, S. Dowiat, C. Valantis, A. Yonaitis, Mrs. J. Leinort, Mrs. De Kuck, Mrs. J. Spina, T. Chipas, A. Bauzis, B. Dobrovolskis. Smulkių aukų—\$8.35.

Viso surinkta \$144.96. Pinigais išdalinta \$136.00, liko 9 doleriai. Keturiems pinigai nebuvo priduoti del prieštasties, kad 3 buvo išvežti kitur, o vienas ligoninėje esantis, matyti, sergantis proto liga; nebuvo galima su juo susikalbėti.

Už likusius pinigus \$9.00 bus nupirkti pančiakų. Nekurie nusiskundė, kad neturi pančiakų apsiūti. Pančiakus nupirks ir priduos prieglaudai Mrs. Wencus, Mrs. Misiunas ir Mrs. M. Cuzelis.

Visiems aukautojams tariame širdingai aciu.

Sta. Misiunas,
Motiejus Pavičionis.

DVI-KNYGOS

Sios dvi knygos reikalinga tu rėti kiekvienoje šeimoje, kiek vienoje namuose, idant užpildytus gyvenimo spragas.

SAPNININKAS

Knyga išguldymui sapnų reikšmės

Kiekvienas žmogus sapnuoja. Kiekvienam yra gerai žinoti ką reiškia jo vakariktis sapnas. Prisapnavai besitartinančią nelaimę — pasisaugok, tas tik gerą atneš; prisapnavai ką nerą — rupinkis, kad tai įvyktų. Vieną žodžiu: Sapnininkas padės jums gyventi.

Knygos kaina 75c
Apmokytas \$1.50

MISLIŲ KNYGA

Išguldymai ir palyginimai tūkstančių mįslių

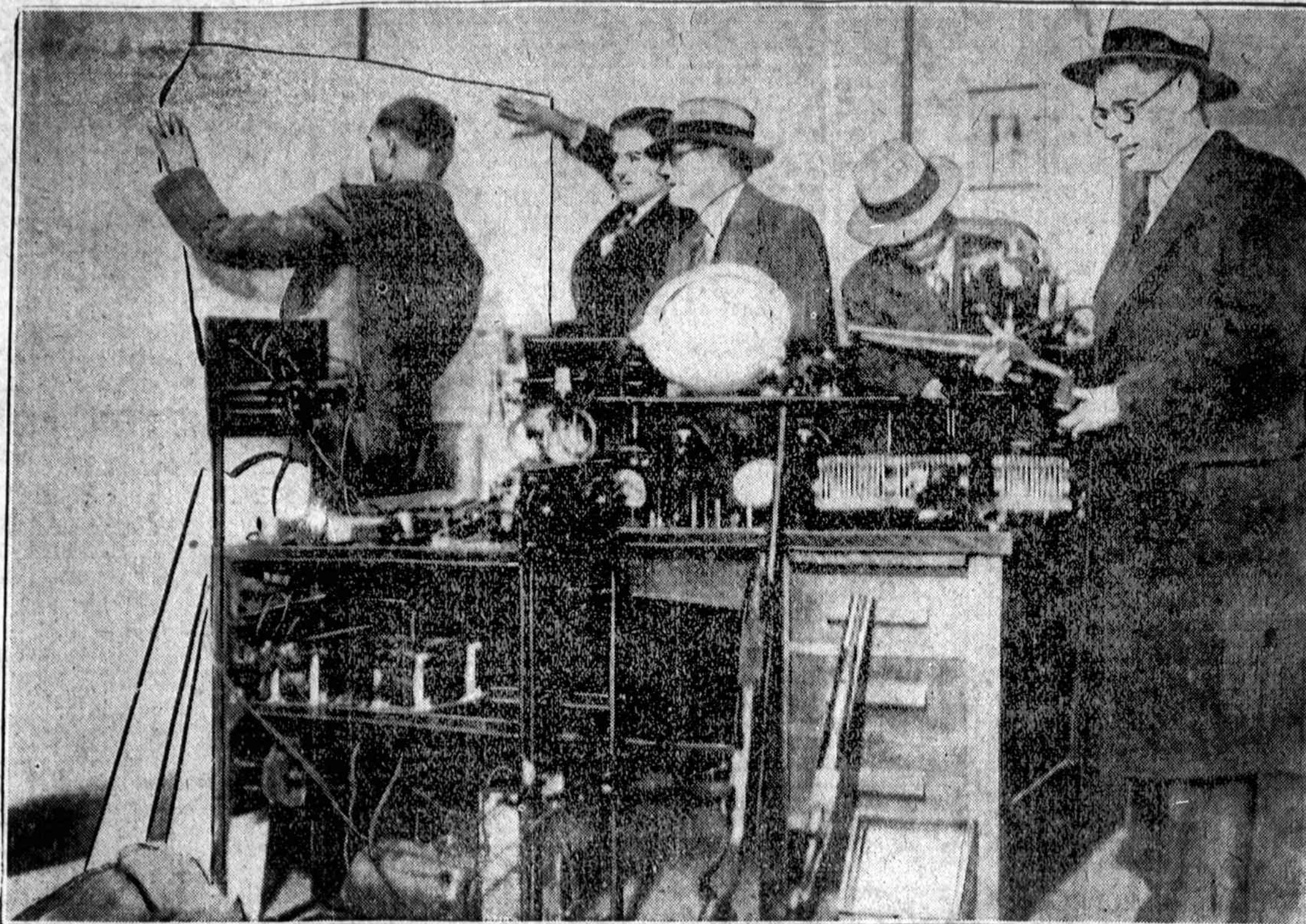
Jei nori būti mėgiama draugijoje — svečiuose, mokėk daug juokingų mįslių ir anekdotų, o j tave tuojuos atkreips visi savo domesį ir pamėgs. Mįslių knyga neturi sau lygios — tai knyga, kurioje rasi prilyginimą kiekvienam daiktui: gyvam, negyvam ir pusgyviui.

Kaina \$1.

Abidvi knygos kartu už \$1.50

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

(Atlantic and Pacific Photo)

Highlands, N. J. — Butlegerių radio stotis, kurią užgriebė pro hibicijos agentai. Manoma, kad iš tos stoties butlegerių laivukai buvo išpėjami apie grumojantį pavoju

Ką sako Lietuvių Radio Programo Klausytojai

"Naujienuoms", Majestic Radio ir J. F. Budrikui, —

Gerbiame. Tamstas už tuos gražius programas per radio iš stoties WLS. Labai linksma, kad turime lietuvišką valandą.

Malonu buvo klausytis p. A. Vanagačio dainelių antradienį, lapkričio 11 dieną. O ir linksmos buvo jo dainelės, reikėjo net pilvą susispausti nuo juoko.

Ačiu taipgi p-lei Onai Berkitei, soprano, ir visiems kitiems programo dalyviams.

Su pagarba, Jonas N. Yecias, Westville, Ill.

Gerbiame, —

Mums patiko visi programai, kuriuos davė "Naujienuoms". Mes dėkojame p. Joseph F. Budrikui, kuris maloniai prisidėjo, kad tuos programas duoti.

Bet vienas, kuris labiausiai mums patiko, buvo tas koncertas, kuomet ponas Vanagaitis ėmė dalyvumą.

Mūsų viltis yra, kad turėsime progos išgirsti jį vėl, nes jo dainos sukelia didelio linksmumo.

mo. Mes norėtumėm, kad p. Vanagaitis sudainuotų ir vėl tas pačias dainas, kurias dainavo praėjusį koncertą.

Turime vilties, kad šie programai tės visomet, nepaliaujamai, nes jie suteikia mums malonumo (happiness); ba laimė yra išgirsti mūsų tautos dainas per radio. Ištikrųjų, tęskite nepaliaudami šiuos programas.

Rašau šį laišką anglų kalba, kadangi nemoku lietuviškai rašyti.

Su pagarba, Michael Sorakis, Chicago, Ill.

Gerbiame, "Naujienuoms" ir Budrikui, —

Šį vakarą klausėmės programos ištais — muzikos melodijų ir dainų. Bene buvo tai geriausias programos iš visų duotų.

Apart pirmutinės, Vanagačio visos kitos dainos buvo gan puikios. Steponavičiaus vedamas Pirmyn Choras labai puikiai girdėjosi. Viena panelė dainavo Vanagačio dvi dainelės — irgi gan gerai girdėjosi. Žymontas šį vakarą daug aiškiau kalbėjo, negu praėjusį kartą. Mes gerėjome koncertu.

M. A. ir Mrs. Shrika, Rhineland, Wis.

Mūsų viltis yra, kad turėsime progos išgirsti jį vėl, nes jo dainos sukelia didelio linksmumo.

Gerbiame, "Naujienuoms", —

Klausėmės visų "Naujienu"

ir Budriko duotų koncertų ir esame patenkinti. Norėtumėm daugiau išgirsti tokių programų, kaip dalyvaujant p. Olšauskui, A. Vanagačiui ir kitiems.

Esame širdingai dėkingi "Naujienuoms", p. Budrikui ir visiems artistams.

S. ir J. Riekašiai, Indiana Harbor, Ind.

"Naujienuoms", —

Siuo tariame širdingai aciu "Naujienuoms" ir p. Budrikui už Lietuvių Valandą. Mums labai patiko praėjusieji lietuvių programai.

Ateityje norėtumėm dar išgirsti šiuos dainininkus ir dainininkes — poną Steponavičių, kom. A. Vanagaitį ir Olšauską (su kanklėmis).

Su pagarba, S. Karpaitienė ir Mažeikienė, Chicago, Ill.

Gerbiame, —

Aš jums duodu žinoti, kad Jūsų programos iš stoties WLS vakar atėjo labai gerai, ir tas programos buvo geresnis už visus duotus pirmiau.

Mes turime Majestic radio ir manome, kad nėra kito tokio kuris galėtų prilygti Majestic

Nerasite Geresnio Negi HOWARD RADIO

The 1930
Console
\$175
Less Tubes

\$30.00 duodam už Jūsų seną Radio

Su daugiaus kaip 20 metų patyrimo kiekvienas HOWARD be abejo yra priešaky visų kitų ant turgas besirandančių Radio. Naujaisi 1930 metų modelis niekuo neįsiskiria TONAS — tas svarbiausias kiekvieno Radio dalykas, yra šio Radio ypatybė.

Visos kitos ypatybės, kurios padarė HOWARD — pageidaujamas selectivity, sensitivity ir volume rasite visus kaip tik šiame naujame 1930 modelyje. Kas link išaukštinio gražumo HOWARD kabinetai NEPAMAINOMI — pamatyk juos pats — pareikalauk, kad mes demonstruotume jį Jums just nuosavame name.

GENERAL RADIO STORE

LIETUVIŲ KRAUTUVĖ

3856 Archer Ave., near Rockwell St.

Telefonas Lafayette 6195. Chicago, Ill.

M. SHILS, inžinierius, bižnio ved. A. M. MILLER, kredito manageris

Užgirs Lietuvių dainas ir muziką su Nauju Crosley Setu

Pilnai Įrengtas

\$79.50

Su 7 A. C. Tubais, šiame gražiamie riešučio medžio kabinete.

Pirkit dabar del tuo jautinio pristatymo

Labai lengvus išmokėjimai

\$2

i savaitę

1 metų dykai aptarnavimas. Dykai įvedimas

LIPSKY'S MUSIC & RADIO STORE

"HOUSE OF SERVICE"

4916 West 14th Street

Telefonas Cicero 1329

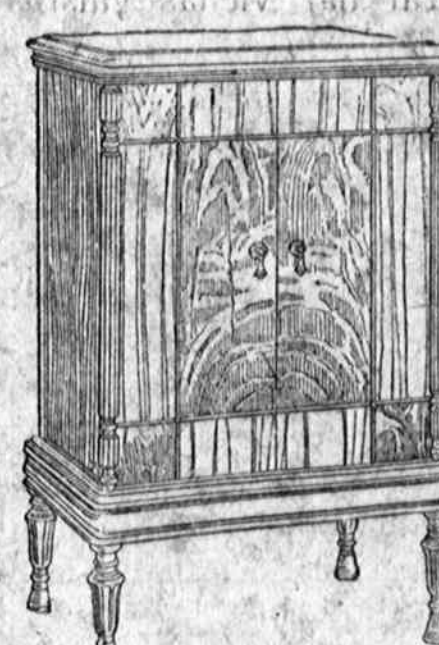
Cicero, Illinois

Atdara vakarais

Geriausio Pasaulio Fonografa i

per 30 metų

Dabar Victor Turi Geriausį Radio

Victor dizaino, Victor darbo — Nauji kiekvieno žvilgsniu. Modernizuotas circuit, pritaikintas prie šių dienų broadcastinio ir radio reguliacijų. Naujas Victor electro-dynamic kalbėtuvas. Naujas pilnai matomas, super-automatinis tuninimas, išimtinai Victor. Desimt radiotronų. Nesukaityta daugybė naujų pagerinimų. Trys units, visos uždarytos, išimamos, perkeliomos ir greitai sudedamos. Naujas gražus ir parankus kabinetas. Veikimas kokio dar negirdėjote. PASIKLAUSYKIT JO — IR PALYGINKIT! Riešučiu baigtas kabinetas, su gražiomis klevo panelėmis — gražiai pritaikinti venirai. 38½ colių augščio, 27 colių platumo ir 16½ colio storumo.

VICTOR RADIO R-32, kaina \$155 (be Radiotronų)

Specialė demonstracija namuose, jei pageidaujama

Vitak-Elsnic Co.

4639 So. Ashland Ave.

Tel. Yards 2470-2471

Atdara Utarninko, Ketvergo ir Subatos vakarais.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

TUBBY

Evidently Hank is Undertrained.

